



## Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

13. februar - 5. mart 2026. godine

### Sloboda izražavanja

#### Državni vrh napada i targetira novinare i novinarku N1

U prethodnom periodu zabeležen je veliki broj verbalnih i fizičkih napada na novinare i novinarku. Vredanje i targetiranje novinara televizije N1, ponovo je došlo sa vrha države, onda kada su predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić i predsednica Narodne skupštine Ana Brnabić izjavili da je redakcija televizije N1 „inspirisala“ planirani atentat na predsednika i njegove najbliže. Ovakve izjave direktno povećavaju broj pretnji i ugrožavaju bezbednost novinara i novinarki i utiču na uređivačku nezavisnost. Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) i Asocijacija nezavisnih elektronskih medija (ANEM) najoštrije su osudili retoriku predsednika i predsednice i pozvali ih da odmah prestanu sa ovakvim izjavama, upozoravajući da podsticanje mržnje prema medijima nije prihvatljivo u demokratskom društvu. Zastrašujući podaci Slavko Ćuruvija fondacije pokazuju da je u poslednjih šest meseci Aleksandar Vučić medije i novinare targetirao najmanje 105 puta u svojim izjavama i gostovanjima, na Instagramu ili konferencijama za medije, a Ana Brnabić najmanje 73 puta.

Kada uvrede i targetiranje novinara i novinarki dolazi sa državnog vrha, ne čudi što je tokom protesta u Surdulici 16. februara 2026. godine, novinarka Dejana Cvetković, koja je izveštavala sa tog protesta, bila suočena se sa uvredama poput „đubre“ i „lažov“. Zbog načina na koji je novinarka prenela šovinističke uzvike i zahteve učesnika protesta, koji je kasnije prerastao u poziv na progon i iseljenje porodice vozača albanskog porekla, suočila se sa psovka i pretnjama. U jednoj Viber grupi deljeni su njeni lični podaci i linkovi ka društvenim mrežama, što je dovelo do daljeg uznemiravanja. Pored nje, pretnje su dobili i drugi novinari, uključujući novinara portala infoVranjske, nakon što su podelili informacije o ovom slučaju.

Verbalni sukob nije zaobišao ni novinarku Tijanu Zarić, dok je izveštavala sa protesta građana koji su blokirali radove u Kosovskoj ulici u Beogradu 16. februara 2026. Ovom prilikom je jedna žena počela da viče na okupljene i potom je verbalno napala na novinarku Zarić dok je izveštavala uživo za N1. Žena joj se unosila u lice i snimala je mobilnim telefonom, što je ometalo njeno profesionalno izveštavanje.

## Hakerski napadi i pretnje novinarima portala Radar i Revolt

Portal nedeljnika Radar suočava se, ponovo, sa višednevnim hakerskim napadima na servere sajta, zbog čega sajt od sredine februara 2026. praktično nije u funkciji i korisnici mu ne mogu pristupiti. Napadi, koji su počeli oko 13. februara otežavaju ne samo pristup objavljenim tekstovima nego i sam rad redakcije. U istoj situaciji nalaze se i drugi nezavisni mediji, kao što su Južne vesti.

Nakon što su aktivisti Ivan Bjelić i Lazar Dinić na portalu "Revolt" objavili imena i biografije napadača sa protesta ispred Srpskog naprednog pozorišta 17. februara, koji su napali studente i novinare, dobili su preteće poruke da će biti "iseckani na komadiće" i da im se "bliži kraj". Dinić i Bjelić su vređani, nazivani "ustašama" i upućene su im pretnje po život, čime je izvršeno krivično delo ugrožavanje sigurnosti.

Penzionisani major Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) Srbije i kolumnista beogradskog nedeljnika Radar, Predrag Simonović, dobio je pretnje nakon objavljenih tekstova u nedeljniku Radar, o službama bezbednosti. Napad je eskalirao kada je video-pozivima nepoznato lice, sa telefonskog broja stranog operatera, uznemiravalo njegovo dete i suprugu. Zbog odsustva reakcije tužilaštva i MUP-a, Simonović je doneo odluku da porodicu izmesti iz Srbije radi njihove bezbednosti. Ocenio je da je, kada je njegova lična bezbednost u pitanju, od strane države odavno „pušten niz vodu“.

# Sloboda okupljanja

## Novi pritisci i privođenja poljoprivrednika

Udruženja poljoprivrednika od 10. februara blokirala su više od 80 magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva širom zemlje kako bi izrazili nezadovoljstvo uslovima rada u poljoprivredi, problemima sa otkupom mleka i drugim zahtevima prema resornom ministarstvu. U Vojvodini i drugim delovima zemlje policija je pisala veliki broj prekršajnih prijavi učesnicima protesta zbog blokada i navodnog nepropisnog parkiranja, što su poljoprivrednici ocenili kao vid represije. Poljoprivrednici organizovani u Inicijativi za opstanak poljoprivrednika Srbije zatražili su momentalno zaustavljanje represije i povlačenje svih prekršajnih prijavi, uz upozorenje da će u suprotnom dodatno radikalizovati proteste.

Kod graničnog prelaza Badovinci 1. marta 2026. godine policija je intervenisala tokom blokade koju su organizovali poljoprivrednici i tom prilikom privela pet osoba. Prema navodima advokata, postoji sumnja da je jednom od privedenih polomljena ruka, dok su drugi navodno pretučeni tokom policijske intervencije. Advokat je naveo i da privedenima nije odmah ukazana lekarska pomoć. Tokom policijske intervencije, policija je jurila učesnike blokade po okolnim njivama i privatnim dvorištima. Protest je istog dana održan i u okolini Loznice. Na protestu kod poljoprivrednika i građana na graničnom prelazu Trbušnica kod Loznice privedeno je 12 osoba koji se terete za nastupanje po naređenju službenih lica. Jedan od dvanaest uhapšenih poljoprivrednika kazao je da je mirno stajao ispred kordona policije kada je priveden bez razloga. Uhapšen je i aktivista udurženja Ne damo Jadar, Zlatko Kokanović, pa je nakon uložene žalbe advokata na odluku o zadržavanju, pušten na slobodu. Međutim, Kokanović je priveden ponovo, 2. februara i tom prilikom mu je određen pritvor od 30 dana.

Dvadesetdvođodišnji mladić koji je organizovao proteste poljoprivrednika u selu Bešenovo kod Sremske Mitrovice 2. marta 2026. brutalno je pretučen dok je kolima izlazio iz porodične kuće. Trojica muškaraca mu je preprečila put traktorom, nakon čega je jedan od njih izašao i zapretio mu metalnom bejzbol palicom i bokserom, uz reči "sad ću ja malo tebe da blokiram", a potom ga više puta udario po kolenima, prstima i leđima. Povređeni mladić je navodno napadača prepoznao kao člana lokalne SNS organizacije. Policija je privela svu trojicu osumnjičenih, koje tereti za pokušaj ubistva.

## Napad na studente i poljoprivrednika

Studenti koji su 28. februara 2026. godine u Sevojnu radili kampanju od vrata do vrata pod nazivom "Student u svakom selu", doživeli su više verbalnih napada od strane muškaraca koji su, prema svedočenju građanke iz Udruženja Ujedinjeni za Sevojno, dolazili u dva automobila i više puta ih napadali rečima. Incident se dogodio tokom akcije na terenu, a napadači su, prema svedočenju, pripadnici Srpske napredne stranke. U kontekstu raspisanih izbora za 29. mart 2026. godine, građani i studenti suočeni su sa brojnim napadima, a studenti koji sprovode akciju "student u svakom selu" su sve češće izloženi verbalnim ali i fizičkim napadima pristalica Srpske napredne stranke.

## Incidenti na protestu

Tokom svečanosti povodom 198 godina Matice srpske u Novom Sadu 17. februara, kojoj je prisustvovao državni vrh, grupa studenata, građana i aktivista sprečena je da iskaže protest ispred zgrade Srpskog narodnog pozorišta. Tokom trajanja svečanosti, aktivisti, građani i studenti su prijavili da su ih nepoznate osobe i aktivisti Srpske napredne stranke fizički potiskivali, snimali mobilnim telefonima i provocirali, dok je policija formirala kordon onemogućavajući im prilaz javnom prostoru. Novinarske ekipe koje su pokušale da snime postupanje lica u civilu takođe su ometane, a pojedinim reportericama je fizički blokiran kadar. Iako je uniformisana policija bila prisutna u blizini, oni nisu intervenisali kako bi zaštitili pravo građana na slobodno kretanje i okupljanje, niti su identifikovali lica u civilu koja su primenjivala silu. Studenti su naveli da su batinaši udarali njihove kolege, pri čemu je jednoj osobi razbijena glava, drugom je slomljen zub. Ranije osuđivani nasilnik i simpatizer SNS, Gorski Matović, fizički je nasrnuo na studente i tom prilikom udario glavu studentkinje o zid. Okupljeni građani su takođe opisali da su na njih bacani pikavci cigareta i da su bile upućene uvredljive i preteće poruke. Studenti su potom prebačeni u Urgentni centar radi saniranja povreda. Tokom napada policija u opremi za razbijanje demonstracija nije intervenisala kako bi sprečila napade. Tokom ovog protesta, grupa muškaraca fizički je napala i novinara Žarka Bogosavljevića dok je izveštavao sa terena i nosio vidljiva novinarska obeležja. Bogosavljević je više puta verbalno isticao da je novinar, ali mu je grupa prišla, gurnula ga uz zid, udarila po ruci i leđima, usled čega mu je mobilni telefon ispao i bio gazen dok je bio na zemlji. Ostali novinari iz iste grupe takođe su gurani i izloženi agresiji.

# **Sloboda udruživanja**

## **BCBP na meti ministra za evropske integracije i tabloida**

Tabloidi i televizije bliski vlasti, uz učešće ministra za evropske integracije u Vladi Nemanje Starovića, sprovode najnoviju kampanju, usmerenu protiv Beogradskog centra za bezbednosnu politiku (BCBP), jednog od osnivača Konventa i koordinator Radne grupe za Poglavlje 24. Optužbe tabloida i ministra za evropske integracije Nemanje Starovića tendenciozno manipulišu informacijama o učešću civilnog društva na Minhenskoj bezbednosnoj konferenciji, tokom koje su članovi Beogradskog centra za bezbednosnu politiku organizovali i učestvovali u diskusijama o politikama i bezbednosti. Nacionalni konvent o Evropskoj uniji (NKEU) javno je osudio o ovakav vid targetiranja organizacija civilnog društva i naveo da takav rad organizacija zapravo predstavlja uobičajenu praksu na međunarodnim forumima i da "razgovor o Srbiji sa međunarodnim partnerima nije napad na Srbiju". Saopšteno je da je kampanja protiv civilnog društva deo šireg trenda delegitimizacije organizacija koje kritički analiziraju javne politike i da se takvi narativi ne mogu označiti kao "tajna diplomatija".

Osim ovog slučaja, TV Informer je u prethodnom periodu brutalno i neprimereno u programu televizije napao profesore i profesorke Pravnog fakulteta u Univerziteta u Beogradu. Ovaj slučaj je osudila Asocijacija sudijskih pomoćnika, koja je navela da je nedopustivo da se prosvetni radnici javno linčuju i vređaju samo zato što su vršili svoju dužnost i bili uz studente, navodeći da je ovaj program pokušao da uruši ugled visokog obrazovanja. Reagujući na emisiju televizije Informer od 14. februara 2026. godine, u kojoj su imenovane i targetirane profesorke i profesori Pravnog fakulteta, Asocijacija je naglasila da "profesorke i profesori nisu figure iz medijskih priloga". Ovaj napad osudila je i grupa feminističkih organizacija koja smatra da je ovaj slučaj predstavlja zloupotrebu medijskog prostora za političko obračunavanje sa akademskom zajednicom.

## **Suspenzije zbog aktivizma**

U Petoj beogradskoj gimnaziji ponovo je suspendovano šestoro zaposlenih. Suspencije je 23. februara 2026. izrekla v. d. direktorka Danka Nešović, uz obrazloženje da su zaposleni svojim postupanjem „urušavali ugled škole“. Kao jedan od razloga navodi se njihovo prisustvo razgovoru u Akademijском odboru za obrazovanje Srpske akademije nauka i umetnosti zajedno sa roditeljima učenika. Odluka je izazvala reakcije Saveta roditelja, koji smatraju da su mere neopravdane i da negativno utiču na rad škole. Profesori istorije iz iste škole, suspendovani su ranije zbog objava na društvenim mrežama i podrške studentima.